

Bydgoszcz, dnia 31.12.2004 r.



Regionalna Izba Obrachunkowa
w Bydgoszczy

RIO/KF/4104/37/2004

Pan
Jerzy Rabeszko
Wójt Gminy Stolno
86 – 212 Stolno

Na podstawie art. 1, w związku z art. 7 ustawy z dnia 7 października 1992r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2001r. Nr 55, poz. 577 ze zm.) oraz § 4 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 16 lipca 2004r. w sprawie siedzib i zasięgu terytorialnego regionalnych izb obrachunkowych oraz szczegółowej organizacji izb, liczby członków kolegium i trybu postępowania (Dz. U. Nr 167, poz. 1747), Regionalna Izba Obrachunkowa w Bydgoszczy przeprowadziła kontrolę kompleksową gospodarki finansowej Gminy Stolno, udokumentowanej protokołem Nr RIO/KF/37/2004, którego jeden egzemplarz pozostawiono Panu Wójtowi w dniu jego podpisania. W ramach kontroli sprawdzono również wykonanie przez jednostkę wniosków pokontrolnych zawartych w skierowanym do Wójta Gminy wystąpieniu pokontrolnym z dnia 17.10.2000r. Nr RIO/KF/64/2000.

W związku z kontrolą, której wyniki zostały zawarte w protokole kontroli podpisanym w dniu 21.12.2004 r., którego jeden egzemplarz pozostawiono Panu Wójtowi w dniu jego podpisania, Regionalna Izba Obrachunkowa w Bydgoszczy stosownie do art. 9 ust. 2 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych przekazuje Panu niniejsze

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

W wyniku przeprowadzonej kontroli stwierdzono następujące nieprawidłowości:

- nie ujęcie Gminnego Ośrodka Zdrowia w Stolnie, w wykazie jednostek organizacyjnych, stanowiącym załącznik do Statutu Gminy (str. 6 protokołu),
- nie objęcie kontrolą finansową w 2003 roku 5 % wydatków podległych jednostek organizacyjnych wymienionych na stronie 11 protokołu kontroli,
- w zakresie rachunkowości i sprawozdawczości budżetowej:
 - a) nieprawidłowe ujęcie w księgach rachunkowych jednostki:
 - zakupionego programu komputerowego – dodatki mieszkaniowe wraz licencją, o wartości 1037 zł, który zgodnie z obowiązującym w jednostce ZPK podlegał jednorazowemu umorzeniu, z chwilą wprowadzenia do ksiąg rachunkowych i oddania do użytku. (str. 103 protokołu),
 - środków pieniężnych zgromadzonych na rachunku bankowym lokat terminowych (str. 12, 18 protokołu).

W trakcie trwania kontroli wyżej wymienione zdarzenia gospodarcze zostały prawidłowo ujęto w księgach rachunkowych poprzez dokonanie stosownych przebiegowań.

- b) nie ujęcie w zakładowym planie kont, funkcjonującego w rachunkowości jednostki konta 290 „Odpisy aktualizujące należności” (strona 8 protokołu). Powyższe uzupełniono w trakcie trwania kontroli,
- c) nie przechowywanie przez ustawowo wymagany okres, nie krótszy niż 5 lat dokumentacji sposobu prowadzenia rachunkowości, która obowiązywała w jednostce do dnia 23.05.2002 roku (str.38zał. nr IV.4 do protokołu),
- d) nie określenie w obowiązującej w jednostce polityce rachunkowości wykazu zbiorów danych tworzących księgi rachunkowe na komputerowych nośnikach danych z określeniem ich struktury, wzajemnych powiązań, opisu systemu informatycznego zawierającego wykaz programów, procedur lub funkcji wraz z opisem algorytmów i parametrów. W czasie trwania kontroli, Wójt Gminy zarządzeniem nr 26/04 z dnia 29 lipca 2004 r. wprowadził do stosowania w Urzędzie Gminy regulamin użytkowania oprogramowania i sprzętu komputerowego, który spełniał wyżej wymienione wymogi określone przepisami art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. b i c ustawy o rachunkowości (str. 38-41 zał. nr IV.4 do protokołu),
- e) prowadzenie przez Urząd Gminy obsługi finansowo-księgowej podległych jednostek organizacyjnych, funkcjonujących w formie jednostek budżetowych t.j. Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, Gminnej Biblioteki Publicznej, Gminnego Zespołu Komunalnego oraz szkół, pomimo braku formalnego powierzenia prowadzenia tych ksiąg rachunkowych przez kierowników ww. jednostek (str. 115 protokołu). W czasie trwania kontroli zawarte zostały stosowne w tym zakresie porozumienia,
- f) zaliczenie wydatków osobowych dwóch pracowników Urzędu Gminy obsługujących jednostki oświatowe, do wydatków Szkoły Podstawowej w Stolnie (str. 113-114 protokołu). W trakcie trwania kontroli nieprawidłowość została usunięta,
- g) zaklasyfikowanie dochodów z tytułu dostaw wody i odprowadzenia ścieków do § 084 „Wpływy ze sprzedaży składników majątkowych” zamiast do § 083 „Wpływy z usług” (str. 12, 51 protokołu),
- h) zawyżenie w sprawozdaniu Rb-PDP i Rb-27S sporządzonych za 2002r. wielkości skutków finansowych z tytułu udzielonych przez gminę ulg, odroczeń, umorzeń, zwolnień (...) w podatku od nieruchomości od osób prawnych o kwotę 4.029 zł (str. 45 zał. nr IV.4 do protokołu),
- i) zawyżenie w sprawozdaniu Rb-PDP i Rb-27S sporządzonych za I półrocze 2003 r. wielkości skutków z tytułu obniżenia górnych stawek podatkowych w podatku od nieruchomości od osób prawnych o kwotę 17.346 zł (str. 47 nr IV.4 do protokołu). W czasie trwania kontroli dokonano korekty wyżej wymienionych sprawozdań i przesłano do Regionalnej Izby Obrachunkowej,
- j) błędne wykazanie w sprawozdaniu Rb-27 S o dochodach za 2003 r. w dziale 700 rozdział 70005 § 077 wielkości wpłat z tytułu odpłatnego nabycia prawa własności nieruchomości, polegające na wykazaniu w sprawozdaniu zaległości w kwocie 5.319 zł, podczas gdy kwota ta stanowiła należność przyszłego okresu (str. 13, 91-92 protokołu),
- k) nie sporządzanie budżetowych sprawozdań jednostkowych przez jednostki oświatowe (str.114-115 protokołu),

- zawarcie umowy na prowadzenie rachunku bankowego na czas nieokreślony (str. 16 protokołu). W trakcie trwania czynności kontrolnych usunięto nieprawidłowość poprzez dokonanie zmiany umowy rachunku bankowego zawartej z bankiem obsługującym budżet gminy, w części dotyczącej okresu trwania umowy, zawierając umowę na okres 3 lat,
- w zakresie postępowania podatkowego:
 - a) wydawanie przez organ podatkowy decyzji w sprawie odroczenia płatności zaległości w podatku rolnym nie uwzględniających odroczenia należnych Urzędowi odsetek za zwłokę (str. 48-49 protokołu),
 - b) umarzanie przez organ podatkowy w 2002 roku oraz w 2003 roku zobowiązań podatkowych nie będących zaległościami podatkowymi (str. 31-32 zał. nr IV.4 do protokołu),
 - c) dokonanie w 2002 r. na wniosek Wiejskiej Spółdzielni Produkcyjno-Handlowej w Stolnie odroczenia terminu płatności zobowiązania z tytułu podatku od nieruchomości, bez wydania przez organ podatkowy decyzji w tej sprawie (str. 27-28 zał. nr IV.4 do protokołu),
 - d) wydanie decyzji podatkowej Nr 3110-1-1/02 z dnia 05.03.2002 r. w sprawie umorzenia podatku od nieruchomości, która nie uwzględniała całości wniosku strony, bez wyznaczenia stronie przed wydaniem decyzji, ustawowo określonego terminu do wypowiedzenia się w sprawie zebranego materiału dowodowego (str. 29 zał. nr IV.4 do protokołu),
 - e) nie wydawanie decyzji o odpowiedzialności inkasenta w związku z niedopełnieniem przez niego obowiązku terminowej wpłaty na rachunek bankowy Urzędu Gminy zainkasowanych kwot podatku rolnego oraz nie naliczanie i nie pobieranie odsetek za zwłokę z wymienionego tytułu (str. 14-15 zał. nr IV.4 do protokołu),
- pobieranie odsetek w nieprawidłowej wysokości od nieterminowych wpłat podatku od nieruchomości od osób prawnych oraz od nieterminowych wpłat łącznego zobowiązania pieniężnego (str. 41- 42 , str. 9 zał. nr IV.4 do protokołu),
- nie przestrzeganie przez Kierownika GZK ustaleń umów cywilnoprawnych zawartych z odbiorcami wody w zakresie terminu wystawiania faktur za dostarczenie wody (str. 53-54 protokołu),
- nie naliczanie odsetek na koniec każdego kwartału od nie uiszczonych należności z tytułu dostaw wody i odprowadzania ścieków oraz oddawania gruntów w użytkowanie wieczyste (str. 54, 94 protokołu). Kontrola wykazała, że w.w. odsetki w 2004r. były naliczane,
- bezpodstawne udzielanie przez Wójta Gminy ulg w spłacie należności pieniężnych wynikających z umów cywilnoprawnych wymienionych na stronie 56 protokołu kontroli. W trakcie trwania kontroli, stosownie do przepisów art. 34a ustawy o finansach publicznych Rada Gminy, określiła uchwałą Nr XV/138/04 z dnia 28.10.2004 r. szczegółowe zasady udzielania ulg w spłataniu należności pieniężnych do których nie stosuje się przepisów ustawy – Ordynacja podatkowa oraz wskazała organy do tego uprawnione,
- nie ustalenie przez Radę Gminy liczby punktów sprzedaży alkoholu przeznaczonego do spożycia w miejscu sprzedaży (str. 58 protokołu). W dniu 28.10.2004 r., w czasie trwania kontroli, Rada Gminy podjęła uchwałę Nr XV/141/04 w sprawie ustalenia liczby punktów sprzedaży napojów alkoholowych zawierających powyżej 4,5 % alkoholu przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży jak i w miejscu sprzedaży,

- nie podejmowanie decyzji o wygaśnięciu zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych, w przypadku nieterminowego wnoszenia opłat za korzystanie z ww. zezwoleń str. 60 protokołu),
- w zakresie udzielania dotacji podmiotom nie zaliczanym do sektora finansów publicznych:
 - a) udzielenie dotacji podmiotom wymienionym na stronie 63 protokołu, pomimo nie złożenia przez te podmioty wniosku o udzielenie dotacji (str. 63-64 protokołu),
 - b) zawarcie z klubem sportowym „Nadwiślanin” umowy w sprawie udzielenia dotacji nie spełniającej wymogów określonych postanowieniami uchwały Nr XII/113/00 Rady Gminy z dnia 24 sierpnia 2000r. oraz ustawy o finansach publicznych (str. 64 protokołu),
 - c) udzielenie dotacji Polskiemu Komitetowi Pomocy Społecznej bez zawarcia umowy (str. 64 protokołu),
- nie naliczanie i nie odprowadzanie w 2003 roku do Urzędu Skarbowego zaliczek na podatek dochodowy od osób fizycznych w kwocie 1.527,60 zł, z tytułu wypłaty wynagrodzeń członkom Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (str. 67 protokołu). Ustalono, że w 2004 roku od wypłaconych z tego tytułu wynagrodzeń naliczono i odprowadzono do Urzędu Skarbowego zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych,
- przyznanie i wypłacenie w 2003 roku Wójtowi nagrody uznaniowej w kwocie 2.268 zł. (str. 69-70 protokołu),
- nie skorygowanie na koniec roku odpisów na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych w stosunku do faktycznej przeciętnej liczby zatrudnionych i w konsekwencji zaniżenie należnego za rok 2003 odpisu na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych o kwotę 16.131 zł. (str. 75-76 protokołu),
- niedopełnienie obowiązku zawarcia z wybranym oferentem pisemnej umowy o udzielenie zamówienia publicznego, którego przedmiotem był zakup sprzętu komputerowego do Gminnego Centrum Informacji (str. 77 protokołu),
- nieprawidłowe wypełnienie protokołu postępowania o zamówienie publiczne na wykonanie inwestycji p.n. „Budowa sieci wodociągowej z przyłączami dla wsi Cepno-Wichorze” (str. 83-84 protokołu),
- nie ujęcie w Informacji o stanie mienia komunalnego, sporządzonej na dzień 30.09.2002 roku, wartości udziałów posiadanych przez gminę w spółce „Municipium”, na kwotę 1.800 zł. (str. 88 protokołu). Informacja o stanie mienia stanowiąca załącznik do uchwały budżetowej na 2005r. została sporządzona prawidłowo,
- nie uchwalenie statutu dla Gminnej Biblioteki Publicznej w Stolnie (str.115 protokołu). W trakcie trwania kontroli Rada Gminy nadała statut Gminnej Bibliotece Publicznej w Stolnie uchwałą Nr XIV/117/04 z dnia 4 września 2004 r.,
- niezgodne z prawdą poinformowanie Izby o wykonaniu wniosku pokontrolnego zawartego w pozycji 36 wystąpienia pokontrolnego Nr RIO/KF/4104/64/2000 z dnia 17.10.2000 r., zalecającego ujęcie w księgach rachunkowych wartości zakończonej inwestycji pn.” Modernizacja drogi gminnej Gorzuchowo”. Wójt Gminy w piśmie z dnia 16.11.2000 r., Nr 0911/2/00 poinformował Izbę o wykonaniu wymienionego zalecenia, jednakże przeprowadzona kontrola wykazała, że zalecenie nie zostało wykonane. Zaewidencjonowanie w księgach rachunkowych na koncie 011”Środki trwałe” wartości zakończonej inwestycji nastąpiło w trakcie trwania kontroli t.j. w dniu 30.09.2004 r. Na wyżej wymienioną okoliczność wyjaśnienie złożył Wójt Gminy oraz Skarbnik Gminy, w którym wskazali przyczyny nie ujęcia w majątku

gminy wartości zakończonej inwestycji (str. 126 protokołu, zał. nr VIII.5 i VIII.3 do protokołu).

Przedstawiając powyższe proszę Pana Wójta o podjęcie działań mających na celu wyeliminowanie wyżej wymienionych nieprawidłowości, nie usuniętych do dnia zakończenia kontroli.

W związku z powyższym proszę o :

- 1) Opracowanie i przedłożenie Radzie Gminy projektu uchwały w sprawie dokonania zmian w załączniku nr 2 do Statutu Gminy poprzez uzupełnienie wykazu jednostek organizacyjnych, ujmując w nim Gminny Ośrodek Zdrowia (art. 18, ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity: DZ. U. z 2001r., Nr 142, poz.1591)).
- 2) Przeprowadzanie w każdym roku budżetowym kontroli wydatków we wszystkich podległych jednostkach organizacyjnych, w sposób określony przepisami art. 127 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych, (Dz.U. z 2003r. Nr 15, poz. 148 z późn. zm.).
- 3) Przechowywanie przez ustawowo wymagany okres, nie krótszy niż 5 lat, dokumentacji przyjętego sposobu prowadzenia rachunkowości, stosownie do art. 71 ust.1 oraz art.74 ust.2 pkt. 5 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2002 r., Nr 76, poz. 694).
- 4) Stosowanie prawidłowej klasyfikacji dochodów z tytułu dostaw wody i odprowadzenia ścieków zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 marca 2003r. (Dz. U. Nr 68, poz. 634).
- 5) Sporządzenie korekty sprawozdania Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych w części dotyczącej zaległości w dochodach z tytułu odpłatnego nabycia prawa własności nieruchomości.
- 6) Wykazywanie w sprawozdaniach budżetowych Rb-PDP z wykonania podstawowych dochodów podatkowych oraz Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych danych zgodnych z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej oraz dokumentacji podatkowej, stosownie do przepisów § 10 ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 13 marca 2001r., oraz § 3 ust. 1 i 2 załącznika nr 2 do ww. rozporządzenia Ministra Finansów (Dz. U. Nr 24, poz. 279).
- 7) Sporządzanie sprawozdań jednostkowych, stosownie do przepisów § 3 pkt 6, 12, 14 i 15, w związku z § 4 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 13 marca 2001r..
- 8) W przypadku wpłynięcia wniosku o odroczenie terminu płatności poszczególnych rat podatku rolnego po ustawowym terminie, wydawać decyzje odroczeniowe uwzględniając w nich należne odsetki od zaległości podatkowych, stosownie do art. 48 § 1 pkt 2 ustawy Ordynacja podatkowa.
- 9) Stosowanie instytucji umorzenia w stosunku do zaległości podatkowych, stosownie do przepisów art. 67 ustawy Ordynacja podatkowa.
- 10) Załatwianie spraw podatkowych w tym odroczenia terminu płatności podatku od nieruchomości - osoby prawne przez organ podatkowy w drodze decyzji administracyjnej, stosownie do przepisów art. 207 i 210 ustawy Ordynacja podatkowa.
- 11) Przestrzeganie postanowień art. 200 ustawy Ordynacja podatkowa w zakresie wyznaczenia stronie przez organ podatkowy terminu do wypowiedzenia się w sprawie materiału dowodowego.

- 12) Egzekwowanie od inkasentów rozliczania się z pobranych kwot podatku w terminach określonych przez Radę Gminy lub w przypadku ich nieokreślenia, w terminach ustalonych przepisami art. 47 § 4a ustawy Ordynacja podatkowa W przypadku niedopełnienia przez inkasentów obowiązków polegających na terminowym wpłaceniu na rachunek bankowy gminy zainkasowanego podatku, bezzwłoczne wydawanie decyzji o odpowiedzialności podatkowej inkasenta, określając w decyzji wysokość pobranego a nie wpłaconego podatku oraz wysokość należnych z tego tytułu odsetek za zwłokę, stosownie do przepisów art. 30 ustawy Ordynacja podatkowa. Obowiązek naliczania i pobieranie odsetek za zwłokę od inkasentów nieterminowo odprowadzających na rachunek bankowy gminy kwoty zainkasowanych podatków, wynika z przepisów art. 53 § 1, w związku z art. 51 § 3 ustawy Ordynacja podatkowa.
- 13) Prawidłowe naliczanie odsetek od nieterminowo uiszczanego podatku od nieruchomości – osoby prawne, stosownie do § 58 ustawy Ordynacja podatkowa – rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 24 grudnia 2002r. w sprawie naliczania odsetek za zwłokę oraz opłaty prolongacyjnej, dokonywania zaokrągleń, (Dz. U. z 1997r., Nr 137, poz. 926).
- 14) Przestrzeganie postanowień umów cywilnoprawnych zawartych z odbiorcami wody w zakresie terminowego wystawiania faktur za dostarczenie wody.
- 15) Podjęcie środków dyscyplinujących podmioty gospodarcze do terminowego wnoszenia opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz przestrzeganie art. 18 ust. 12 pkt 5 ustawy w zakresie wygasania zezwoleń, (Dz. U. z 2002r. Nr 147, poz. 1231).
- 16) Udzielanie z budżetu gminy dotacji na realizację zadań własnych podmiotom nie zaliczanym do sektora finansów publicznych, zgodnie z przepisami ustawy o finansach publicznych, w szczególności:
 - zawieranie umów w sprawie udzielania dotacji zgodnie z wymogami art. 71 ust. 1 i 2 ustawy o finansach publicznych,
 - przyznawanie dotacji wyłącznie na podstawie wniosku złożonego przez te podmioty sporządzonego zgodnie z przepisami art. 25 ust. 2 ustawy.
- 17) Naliczenie i odprowadzenie do Urzędu Skarbowego podatku dochodowego od wynagrodzenia wypłaconego w 2003 roku członkom Gminnej Komisji d.s. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Zespołu Interwencyjno-Motywacyjnego tej Komisji, zgodnie z przepisami art. 10 ust. 1, art. 13 ust. 6 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz.U. z 2000 r. Nr 14, poz. 176 ze zm.).
- 18) Ustalanie wynagrodzenia Wójta zgodnie z przepisami art. 20 ust. 5 ustawy z dnia 22 marca 1990r. o pracownikach samorządowych.
- 19) Skorygowanie naliczenia odpisów na ZFŚS za 2003r. i naliczanie odpisów na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych w prawidłowej wysokości, zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych (Dz. U. z 1996r., Nr 70, poz. 335 ze zm.) i § 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 14 marca 1994r. w sprawie sposobu ustalania przeciętnej liczby zatrudnionych w celu naliczenia odpisów za zakładowy fundusz świadczeń socjalnych (Dz. U. z 1994r., Nr 43, poz. 168 ze zm.).
- 20) Przestrzeganie obowiązku zawierania pisemnych umów w sprawie zamówień publicznych stosownie do postanowień przepisów art. 139 § 2 ustawy z dnia 29 stycznia 2004r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. Nr 19 poz. 177 ze zm.)

- 21) Wyszczególnienie w protokołach postępowania o zamówienia publiczne wszystkich informacji wymaganych przepisami art. 96 ust. 1 pkt 1-5 ustawy z dnia 29 stycznia 2004r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. Nr 19 poz. 177 ze zm.).
- 22) Przedkładanie rzetelnych informacji o wykonaniu zaleceń pokontrolnych, mając na uwadze sankcje określone przepisami art. 27 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych.

Zgodnie z art. 9 ust. 3 powołanej na wstępie ustawy, uprzejmie proszę o poinformowanie Regionalnej Izby Obrachunkowej w Bydgoszczy o sposobie wykonania zaleceń pokontrolnych w terminie 30 dni od daty doręczenia niniejszego wystąpienia.

Przekazanie informacji o wykonaniu zaleceń pokontrolnych niezgodnych z prawdą podlega karze określonej w art. 27 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych. Stosownie do art. 9 ust. 3 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych od niniejszego wystąpienia pokontrolnego przysługuje Panu prawo zgłoszenia zastrzeżeń do Kolegium Izby w terminie 14 dni.

Zastrzeżenia wnosi się za pośrednictwem Prezesa Izby na warunkach określonych ust. 4 i 5 art. 9 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych.

*Zastępca Prezesa
Regionalnej Izby Obrachunkowej
w Bydgoszczy
mgr Włodzimierz Bartkowiak*

Do wiadomości:

1. Przewodniczący Rady Gminy w Stolnie.
2. Regionalna Izba Obrachunkowa w Bydgoszczy, Zespół w Toruniu.